

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 4P/27/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615204863
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Brinčíková
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2015:3615204863.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske samosudkyňou JUDr. Boženu Brinčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú A. H., nar. X.X.XXXX, t.č. bytom F.É. E. F. R., C.J.Ý. C. P. XX, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, dieťa matky mal. L. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H.J.L., F. XXX, t.č. bytom F. E. F. R., C.J.Ý. C. P. XX, zastúpenej matkou Q. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom H.J.L., F. XXX/X a otcom R. H., nar. X.XX.XXXX, bytom H.J.L., F. XXX/X a otca neuvedeného, za účasti Okresnej prokuratúry Partizánske, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje nad maloletou A. H., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť v C.J.Z. C. P. XX, F. E. F. R..

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske podal dňa 31.8.2015 na tunajšom súde podnet na začatie konania o nariadení ústavnej starostlivosti nad maloletou A. H., nar. X.X.XXXX. Podnet odôvodnil tým, že maloletá sa narodila maloletej matke L. H. ako slobodnej matke, otcovstvo nie je doznané. Maloletá matka pochádza z manželstva R. a Q. H., ktoré naďalej trvá. Okrem maloletej L. pochádzajú z manželstva aj ďalšie deti, a to E. H., C. H., S. H., L. H. I. B. B. H.Í.. Matka maloletej matky je nezamestnaná, otec maloletej matky je invalidný dôchodca. Jeho aktuálny zdravotný stav je vážny, vyžaduje si celodennú opateru. Rodina žije v 1-izbovom byte, kde býva celkom 11 ľudí. Dňa 20.1.2014 oznámilo Obvodné oddelenie Policajného zboru v Partizánskom Oddeleniu sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately ÚPSVaR Partizánske, že na OO PZ sa dostavila mal. L. H., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa odmieta vrátiť domov k svojim rodičom. Ako dôvod uviedla to, že rodičia, najmä matka, jej vulgárne nadávajú, osočujú ju, a dokonca ju viackrát i fyzicky napadli. Mala strach vrátiť sa domov, bojí sa ďalšieho napádania a urážok. Preto chcela byť radšej umiestnená v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. V uvedený deň bola za prítomnosti polície a pracovníčky ÚPSVaR v Partizánskom vyšetrená ošetrojúcou lekárkou, ktorá pri prehliadke nezistila na tele dieťaťa žiadne známky fyzického násillia. Maloletá sa taktiež zúčastnila konzultácie na referáte PPS ÚPSVaR Partizánske, zo záverov ktorej vyplývalo, že vzbudzovala dojem naučených informácií v snahe vyhnúť sa nielen domácim, ale hlavne školským povinnostiam, ktoré si maloletá dlhodobo odmietala plniť. Psychologička v správe uviedla, že v správaní maloletej neboli počas konzultácie prítomné znaky strachu, úzkostlivosti alebo uzavretosti. Počas rozhovoru bola spontánna, uvoľnená, tvorivo produkovala odpovede s úsmevom na tvári. Následne bola kontaktovaná základná škola, ktorú navštevovala. Triedna učiteľka im uviedla, že maloletá je ich žiačkou, pričom vykazuje veľký počet hodín absencie, ktoré sú však doposiaľ všetky ospravedlnené. Zároveň poukázala na skutočnosť, že v dôsledku veľkého počtu vymeškaných hodín nebude maloletá z určitých predmetov klasifikovaná. Jej školské výsledky sú veľmi slabé, čo je s najväčšou pravdepodobnosťou spôsobené častou absenciou maloletej. Dňa 20.01.2014 bol po predvedení oboch rodičov hliadkou OR PZ Partizánske vykonaný pohovor,

príčom rodičia uvedené tvrdenia maloletej vyvrátili, potvrdili však, že s maloletou majú už dlhšiu dobu výchovné problémy, nakoľko si odmieta plniť školskú dochádzku. Vzhľadom na uvedené skutočnosti bol Rozhodnutím ÚPSVaR, odboru soc. vecí a rodiny v Partizánskom č. PE1/OSPOASK/SPO/2014/4001 zo dňa 30.01.2014 nad výchovou maloletej L. nariadený dohľad na dobu 6 mesiacov. Účelom výchovného opatrenia malo byť zlepšenie výchovnej ovplyvniteľnosti maloletej zo strany rodičov, ako i úpravy výchovného prostredia v rodine, ktoré bolo zabezpečované prostredníctvom návštev rodičov s maloletou u psychológa Referátu PPS ÚPSVaR v Partizánskom. Maloletá bola žiačkou 6. ročníka na Základnej škole Radovana Kaufmana v Partizánskom. Z predchádzajúcich správ zo školy vyplývalo, že maloletá si v prvom polroku školského roku 2014/2015 riadne plnila povinnú školskú dochádzku. Vymeškala v ňom spolu 143 hodín, ktoré mala všetky ospravedlnené. V druhom polroku však bola v škole celkovo iba 5 dní. Rodičia so školou nespolupracovali, o dôvode absencie svojej dcéry v škole školské zariadenie neinformovali a na predvolania sa nedostavovali. Dňa 14.04.2015 boli terénnou sociálnou pracovníčkou Mestského úradu v Partizánskom E. E. G. informovaní o podozrení, že mal. L. je tehotná. Táto informácia jej bola sprostredkovaná počas sociálneho šetrenia v domácnosti maloletej, prostredníctvom susedov rodiny. Následne dňa 15.4.2015 kontaktovali matku maloletej, ktorá poprela tehotenstvo svojej dcéry. Napriek tomu požadovali predloženie lekárskeho nálezu z gynekologickej ambulancie. Dňa 20.4.2015 im matka maloletej priniesla lekársku správu, v ktorej sa uvádzalo, že tehotenský test z moču je negatívny. Dňa 22.05.2015 sa na ÚPSVaR v Partizánskom bez predvolania dostavila matka maloletej Q. H., ktorá priniesla k nahliadnutiu lekárskeho nálezu od MUDr. Nemčíka v ktorom sa uvádza, že maloletá je tehotná. Ošetrojúci lekár v správe zároveň poukázal, že maloletá nebola pri predchádzajúcej návšteve ambulancie vyšetrená na žiadosť jej matky, ktorá toto odmietla. Vzhľadom na uvedené podali na Okresnú prokuratúru v Partizánskom podnet na trestné stíhanie pre podozrenie zo spáchania trestného činu sexuálneho zneužívania a ohrozovania mravnej výchovy mládeže. Dňa 03.06.2015 im telefonicky oznámila primárka detského oddelenia NsP Partizánske MUDr. Hudecová, že dňa XX.XX.XXXX sa narodilo mal. matke L. H. dieťa A. H., o čom ich v ten istý deň informovala tiež stará matka mal. A. Q. H.. Maloletá matka A. má len XX rokov, preto možnosť aplikácie § 29 Zákona o rodine považovali za bezpredmetnú. Z uskutočnených pohovorov zistili, že stará matka Q. H. verbalizovala záujem zabezpečovať osobnú starostlivosť o svoju vnučku. Z realizovaných šetrení ale dospeli k záveru, že v rodine nie sú vytvorené vyhovujúce podmienky, ktoré by neohrozovali riadny fyzický, psychický a sociálny vývin novorodenca. ÚPSVaR mal za to, že rodičia maloletej L. si vedome neplnili svoje rodičovské povinnosti a neboli schopní zabezpečiť riadnu a dôslednú výchovu svojej dcéry, čo viedlo ku vzniku krízovej situácie v rodine. Rodičia mal. L. nevládli výchovu svojej dcéry, čo spôsobilo ohrozenie jej mravného vývinu, pričom ju vystavili nebezpečenstvu spustnutia tým, že jej umožnili viesť záhaľčivý a nemravný život. Zároveň boli s maloletou L. a jej matkou realizované ešte v období podozrenia z gravidity psychologické konzultácie na referáte PPS ÚPSVaR Partizánske, z ktorých záverov vyplývalo, že Q. H. nie je dostatočným výchovným a morálnym vzorom pre maloletú, svojim správaním fixovala u dieťaťa nezodpovednosť, klamstvo a celkovo ju tým podporovala v záhaľčivom spôsobe života. Na základe všetkých uvedených skutočností vydal preto OS Partizánske uznesenie o predbežnom opatrení č.k. 2P/70/2015-9 zo dňa 8.6.2015, ktorým zveril mal. A. do starostlivosti C.J.É. C. P., F. E. F. R.. Voči rozhodnutiu podala odvolanie stará matka Q. H.. Krajský súd však rozhodnutie OS v Partizánskom potvrdil ako vecne správne. V zariadení sa maloletá nachádza od 9.6.2015, kde je umiestnená spolu so svojou matkou, mal. L., ktorá bola do detského domova umiestnená na základe rozhodnutia OS v Partizánskom č.k. 4PPOm/2015-10 zo dňa 10.06.2015. Z písomného vyjadrenia detského domova vyplýva, že mal. A. je dieťa primerane vyvíjajúce sa svojmu veku, matka sa oň riadne stará. Dňa 25.08.2015 realizovali spoločné stretnutie so starou matkou maloletej a sociálnymi pracovníkmi samosprávy, t.j. mesta Partizánske. Účelom stretnutia bolo zistenie aktuálnych skutočností a motivácie na strane starých rodičov ako aj ich vyjadrenie sa k možnému zabezpečeniu ďalšej starostlivosti o mal. A.. Stretnutia sa zúčastnila iba stará matka maloletej, nakoľko starý otec je z dôvodu dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu hospitalizovaný. Stará matka uviedla, že pomery na ich strane sú naďalej nezmenené a aj napriek snahe riešiť ich nepriaznivú životnú situáciu sa im túto vyriešiť nepodarilo. Zástupcovia samosprávy sa k situácii bližšie nevyjadrili. Z uvedeného dôvodu stará matka súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou. Preto zhodnotili a posúdili životnú situáciu maloletej A. a dospeli k záveru, že v súčasnej dobe je v jej najlepšom záujme zotrvanie maloletej v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

Súd uznesením zo dňa 3.9.2015 č.k. 4P/27/2015-7 začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletou A. H., nar. X.X.XXXX.

Zákonná zástupkyňa matky maloletej A. (stará matka maloletej A.) k veci uviedla, že súhlasí s nariadením ústavnej starostlivosti do tej doby, než si syn vybaví svoje ubytovanie pre seba a svoju rodinu.

Zákonný zástupca matky maloletej A. (starý otec maloletej A.) v písomnom vyjadrení k veci uviedol, že s nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletou v súčasnosti súhlasí, na pojednávanie na neustanovil, svoju neúčast' ospravedlnil nepriaznivým zdravotným stavom, preto súd vec prejednal v súlade s § 101 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku v jeho neprítomnosti.

Kolízny opatrovník maloletej A. k veci uviedol, že majú za to, že v najlepšom záujme maloletej je jej zotrvanie v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, preto odporúčajú nariadiť nad ňou ústavnú starostlivosť, ktorú bude vykonávať v C.J.Z. C. F. E. F. R., P. XX.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Partizánske navrhla vo veci vykonať dokazovanie.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka maloletej, matky maloletej, zástupkyne detského domova, starej matky maloletej, oboznámením obsahu spisu, najmä podnetu na začatie konania, uznesenia o nariadení predbežného opatrenia, uznesenia o začatí konania, oznámenia o vstupe prokurátora do konania, správy detského domova, správy mesta Partizánske, správy ÚPSVaR Partizánske, vyjadrenia starého otca maloletej a obsahu spisov tunajšieho súdu sp. zn. 2P/70/2015, sp. zn. 4PPOm/1/2015, sp. zn. 1P/103/2015, sp. zn. 1P/109/2015 a zistil, že maloletá A. H., nar. X.X.XXXX je dieťa narodené maloletej matke L. H., nar. XX.XX.XXXX. Otec maloletej A. nie je zistený a nie je v rodnom liste maloletej uvedený.

Matka maloletej pochádza z manželstva matky Q. H. a otca R. H.. Okrem nej pochádza z manželstva ďalších päť detí. Rodina žije v 1-izbovom byte, kde býva spolu jedenásť ľudí.

Uznesením zo dňa 8.6.2015 č.k. 2P/70/2015-9 bola maloletá A. dočasne zverená do starostlivosti C.J.É. C. P. XX, F. E. F. R..

Uznesením zo dňa 10.6.2015 č.k. 4PPOm/1/2015-10 bola matka maloletej L. H. dočasne zverená do starostlivosti C.J.É. C. P. XX, F. E. F. R..

Matka maloletej a maloletá sú spolu od 9.6.2015 umiestnené v C.J.Z. C. S. Q. F. E. F. R., H.J.Z. E.. Matka maloletej sa postupne začlenila do režimu detského domova. Navštevuje 6. ročník špeciálnej základnej školy, má individuálny výchovno-vzdelávací plán. Maloletá je dojčená, vyvíja sa primerane svojmu veku. Rodina sa o ne zaujíma, s matkou maloletej sú v telefonickom kontakte, v zariadení ich boli raz navštíviť. Maloletá bola s matkou na krátkodobom pobyte vo svojej rodine a raz na návšteve, po návrate nenastali žiadne problémy. Rodina zabezpečila pre maloletú kočík, plienky a oblečenie. Matka sa o maloletú A. pod dohľadom vychovávateľov stará, v jej výchove musí byť usmerňovaná.

Starí rodičia maloletej A. bývajú v nájomnom jednoizbovom byte spolu s deťmi B. B., S., C., L., E. s manželkou, ktorá čaká štvrté dieťa a tromi vnúčatami. Domácnosť majú zariadenú starším nábytkom, preplnenú, na slabšej hygienickej úrovni. V domácnosti sú stiesnené podmienky. Stará matka maloletej poberá príspevok na opatrovanie manžela, o ktorého sa stará z dôvodu zlého zdravotného stavu. Vzťahy v rodine sú dobré, na verejnosti vystupujú pokojne, s okolím si rozumejú, majetok nevlastnia žiadny.

Matka maloletej A. uviedla, že si v detskom domove zvykla. O maloletú sa v čase, keď nie je v škole, stará. V škole nemá žiadny problém, má v nej nové kamarátky. Má samostatnú izbu s maloletou, vie ju prebaliť, dojčiť, hrať sa s ňou, obliecť ju. Keď je v škole, o maloletú sa starajú v detskom domove. V starostlivosti jej pomáhajú. Najradšej by bola doma s rodičmi a súrodencami, so starou matkou maloletej je v telefonickom kontakte.

Z výpovede zástupkyne detského domova vyplýva, že s matkou maloletej je dobrá spolupráca, jej starostlivosť o maloletú je dobrá, je potrebný dohľad vychovávateľov.

Stará matka maloletej uviedla, že by chcela, aby boli maloletá a jej matka doma. V súčasnosti býva v spoločnej domácnosti, kde žije 10 ľudí a má sa jej narodiť ďalšie vnúča, ktoré bude s nimi bývať v spoločnej domácnosti. Maloletú A. a jej matku doma mať nemôže kvôli synovi, ktorý si ale hľadá ubytovanie v centre krízovej pomoci. S matkou maloletej je v neustálom telefonickom kontakte. Ona sama chcela, aby bola spolu s maloletou A. v detskom domove aj matka maloletej, napokon boli umiestnené do detského domova v ten istý deň a sú tam spolu. Nechcela, aby bola vnučka oddelená od matky.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri

rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania a po ich zhodnotení dospel k záveru, že podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. A. je podaný dôvodne. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že matka maloletej A. má XX rokov, nemá plnú spôsobilosť na právne úkony a nedokáže sama zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloletú. Starostlivosť o maloletú nemôže zabezpečiť ani otec maloletej, ktorý je neznámy. Iná forma osobnej starostlivosti ako ústavná starostlivosť o maloletú by nebola v súčasnosti vhodná. Maloletá je v detskom domove spolu so svojou matkou, a je v jej záujme, aby so svojou matkou ostala v detskom domove aj naďalej. V detskom domove majú vytvorené zázemie, bývajú v spoločnej izbe, matka sa o maloletú v rámci svojich možností riadne stará. Súd prihliadal aj na to, že starí rodičia maloletej nemôžu v súčasnosti zabezpečiť náhradnú osobnú starostlivosť o maloletú z viacerých dôvodov. V prvom rade vzhľadom na svoju nevyhovujúcu bytovú situáciu, keďže bývajú v jednoizbovom byte, v ktorom žije jedenásť ľudí a potom tiež kvôli zdravotnému stavu starého otca maloletej, ktorý nie je dobrý, vyžaduje si celodennú starostlivosť, ktorú vykonáva stará matka maloletej. Stará matka maloletej má okrem toho ešte svoje maloleté dieťa vo veku X rokov, B. B., nar. XX.XX.XXXX, o ktorého je povinná sa starať. Ich podmienky preto neumožňujú zdravý a nerušený vývin maloletej. Z uvedených dôvodov súd nariadil nad maloletou ústavnú starostlivosť.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie sa začalo bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí mať náležitosti § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (musí z neho byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované) a § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (musí sa v ňom tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha). Podľa § 205 ods. 2 Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
- b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,
- g) rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

Proti výroku o svedočnom odvolanie prípustné nie je (§ 202 ods. 3 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).